

Jakého rodu je selfie?

Sylva Filačová

Čeština patří mezi flektivní jazyky, které pomocí koncovek vyjadřují mluvnické kategorie, například jmenný rod. Často se však stává, že přejímá slova z cizích jazyků, jež jsou typologicky odlišné a jejichž slova všechny tyto kategorie nevyjadřují, případně je vyjadřují pouze v omezené míře. Jedním z těchto jazyků je například angličtina, která obohatila českou slovní zásobu o slovo *selfie*.

Selfie označuje fotografii sebe samého, která je pořízena pomocí chytrého telefonu nebo digitálního fotoaparátu. Autoportrét je obvykle publikován na sociální síti, aby ho mohli náležitě zhodnotit virtuální přátelé. Chceme-li něčí fotografii pochválit, můžeme znejistět. Je to *hezké selfie*, či *hezká selfie*? Nebo snad dokonce *hezký selfie*?

Přejímka se přiřazení jmenného rodu nevyhne, a to z tvaroslovných a syntaktických důvodů. Ve větě skladbě češtiny totiž funguje formální vztah zvaný shoda, který způsobuje, že se jmenný rod řídicího jména promítá i do jiných větných členů (v tomto případě do adjektiva *hezký*).

Pokud přejímka označuje živou bytost, jmenný rod bývá totožný s přirozeným rodem. U ostatních přejímek, tedy i v případě *selfie*, není řešení tak jednoduché. Rod je danému slovu přiřazován na základě formální a výslovnostní podobnosti s českými slovy. Slovo *selfie* má formální zakončení *-ie* stejně jako mnoho podstatných jmen ženského rodu, např. *historie*, *Marie* apod. Vyslovuje se však jako [selfí], přičemž na *-í* obvykle končí jména středního rodu.

Tím jsme náš problém nevyřešili. Je to tedy *hezká selfie*, nebo *hezké selfie*? Můžeme použít obě varianty. Kolísání v rodě je u nových přejímek zcela běžné a jejich jmenný rod se obvykle ustálí až časem.

Čeština si s přejímkami dokáže poradit i jinak, například přidáním české slovotvorné přípony, a tak mohou být tato slova bez problému přiřazena k jmennému rodu a deklinačnímu typu. Tímto způsobem vznikla například pojmenování *selfičko* či *selfina*.